

ΜΑΘΗΜΑ : ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ-ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ : ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

ΤΑΞΗ : Β΄

ΤΜΗΜΑ : 1,2,3

ΗΜΕΡ/ΝΙΑ: 9/11/2025

ΟΝΟΜ/ΜΟ

Α.Διδαγμένο Κείμενο (Λυσίας, Υπέρ Μαντιθέου, 3-5§)

[3]ἀξιῷ δέ, ὧ βουλή, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὥς εὖνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὥς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πῶ μοι πλέον εἶναι· ἐὰν δὲ φαίνωμαι <καὶ> περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκῶς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ [παρὰ] τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἡγεῖσθαι χεῖρους εἶναι. πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὥς οὐχ ἵππευον οὐδ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.

[4]Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατὴρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορᾶς ὥς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ διαιτησομένους ἐξέπεμψε, καὶ οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων <ἐπεδημοῦμεν> οὔτε μεθισταμένης τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἦλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ κατελθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις.

[5]καίτοι οὔτε ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν τῶν ἀλλοτρίων κινδύνων, οὔτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μᾶλλον ἡτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον.

Β.Παρατηρήσεις

A.1.α. Να γράψετε στο τετράδιό σας, δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμιά από τις παρακάτω περιόδους λόγου, τη λέξη Σωστό, αν είναι σωστή ή τη λέξη Λάθος, αν είναι λανθασμένη [Μονάδες 3] και να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με βάση το αρχαίο κείμενο που σας δίνεται. [Μονάδες 3]

1.Ο απολογούμενος αξιώνει να εγκριθεί η εκλογή του, αν αποδείξει πως διάκειται φιλικά απέναντι στο δημοκρατικό πολίτευμα.

2.Οι Τριάκοντα τύραννοι έδιναν αξιώματα μόνο σε στενούς τους συνεργάτες.

3.Ο Μαντίθεος δεν βρισκόταν στην Αθήνα, όταν καταλύθηκε το δημοκρατικό πολίτευμα και εγκαθιδρύθηκε το τυραννικό καθεστώς των Τριάκοντα.

[Μονάδες 6]

A.1.β. Να επιλέξετε την απάντηση που θεωρείτε σωστή:

1. Με τη φράση «*πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορᾶς*» ο Μαντίθεος εννοεί:

A. πριν την κατάλυση της δημοκρατίας

B. πριν την ήττα των Αθηναίων στους Αιγός ποταμούς

Γ. πριν την εγκαθίδρυση της τυραννίας των Τριάκοντα

2. Οι «*ἀπὸ Φυλῆς*» είναι:

A. οι Τριάκοντα τύραννοι

B. οι εξόριστοι ολιγαρχικοί Αθηναίοι

Γ. οι εξόριστοι δημοκρατικοί Αθηναίοι

[Μονάδες 2]

A.1.γ. Σε ποιο χωρίο του κειμένου εντοπίζεται η «*πρόθεσις*»; Ποιος στόχος του προοιμίου επιτυγχάνεται με αυτήν;

[Μονάδες 2]

B.1. Ποια αξίωση και ποια παράκληση διατυπώνει ο Μαντίθεος στο προοίμιο του ρητορικού του λόγου; Με ποιες προϋποθέσεις θέλει καθεμιά από αυτές να ικανοποιηθεί;

[Μονάδες 10]

B.2. ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ο ομιλητής προσπαθεί, κατά τη διαδικασία της δοκιμασίας του, να αποδείξει ότι, μολονότι παρέμεινε στην Αθήνα την περίοδο της διακυβέρνησης των Τριάκοντα, δεν υπήρξε συνεργός ή ομοϊδεάτης τους.

Γι' αυτό ακριβώς δαπανούσα περισσότερα από όσα μου καθόριζε η πόλη, για να θεωρούμαι δηλαδή από σας και καλύτερος και, αν κάποτε μου συνέβαινε κάποια ατυχία, να την αντιπαλεύω (ενώπιόν σας) καλύτερα. Όλα αυτά τα στερήθηκα στην ολιγαρχία. Γιατί, δεν έκριναν άξιο να αναγνωρίζεται ευγνωμοσύνη σ' αυτούς που είχαν γίνει πρόξενοι κάποιου καλού για τη δημοκρατία, αλλά τιμούσαν όσους είχαν διαπράξει πολλά κακά σε βάρος σας, γιατί αυτό το κριτήριο λάμβαναν υπόψη τους από μας (που είχαμε μείνει στην Αθήνα). Αφού αναλογιστείτε όλα αυτά, δεν πρέπει να θεωρείτε τους λόγους αυτών πιστευτούς αλλά να κρίνετε από τα έργα που έχει κάνει ο καθένας. [...] ούτε πάλι, όταν ανέλαβαν οι τριάντα τύραννοι, κανείς θα αποδείξει ότι έγινα βουλευτής ή ανέλαβα κάποια δημόσια θέση. Επομένως, αν, παρόλο που μου ήταν δυνατό να αναλάβω εξουσία, το αρνήθηκα, δικαιούμαι τώρα από σας να τιμηθώ· αν όμως οι τότε ισχυροί με θεώρησαν ανάξιο να με καταστήσουν μέλος της εξουσίας, πώς λοιπόν φανερότερα παρά έτσι θα μπορούσα να αποδείξω ότι οι κατήγοροι ψεύδονται;

[Λυσίας, Δήμου καταλύσεως απόλογια §§13-14, Μτφρ. Γ.Α. Ράπτη]

Αφού μελετήσετε το παράλληλο κείμενο και το απόσπασμα από τον λόγο «Υπέρ Μαντιθέου», να αναφερθείτε στην συμπεριφορά των Τριάκοντα τυράννων, όπως αυτή παρουσιάζεται στα δύο κείμενα.

[Μονάδες 10]

B.3. Να γράψετε στο τετράδιό σας, δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμιά από τις παρακάτω θέσεις, τη λέξη Σωστό, αν είναι σωστή και Λάθος, αν είναι λανθασμένη.

1. Ο Συρακόσιος Κόραξ ήταν μαθητής του επίσης Συρακόσιου Τεισ(ε)ία.
2. Όταν καταλύθηκαν τα τυραννικά καθεστώτα στη Σικελία, έγιναν αστικές δίκες για την ανάκτηση περιουσιών που είχαν σφετερισθεί οι τύραννοι κι αυτό ευνόησε την ανάπτυξη της επιδεικτικής ρητορείας.
3. Κάποιος που διαθέτει φυσική ευγλωττία μπορεί να πείσει αλλά όχι να γοητεύσει.
4. Τα «εικότα» είναι τα πιθανά, τα λογικά επιχειρήματα, που χρησιμοποιήθηκαν στην υποστήριξη των δικαστικών υποθέσεων.
5. Ο Γοργίας ο Λεοντίνος έφθασε στην Αθήνα το 427 π.Χ. και είχε μαθητές τους Αθηναίους από όλες τις κοινωνικές τάξεις.

[Μονάδες 10]

B.4.α. έξαμαρτάνουσι, μεταδιδόναι, επιδείξω, μετέσχον, καθεστηκόσι: Με το δεύτερο συνθετικό των λέξεων της αρχαίας ελληνικής που σας δίνονται να γράψετε μια νέα σύνθετη λέξη (ουσιαστικό ή επίθετο) της νέας ελληνικής.

[Μονάδες 5]

B.4.β. διαφάνεια, ουσιώδης, αδιαίρετος, καθημερινότητα, αδιαφορία: Να βρείτε με ποιες λέξεις της αρχαίας ελληνικής συγγενεύουν ετυμολογικά οι λέξεις της νέας ελληνικής που σας δίνονται.

[Μονάδες 5]

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!